

**ВИСНОВОК ЩОДО ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТНЬОЇ-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ПРАВО»
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ
ЗА ГАЛУЗЗЮ ЗНАНЬ 08 «ПРАВО» СПЕЦІАЛЬНОСТЮ 081 «ПРАВО»**

Освітньо-професійна програма «Право» (далі – ОПП) підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня у Полтавському юридичному інституті Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого є нормативним документом, який регулює компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки магістрів із галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Розроблення ОПП здійснювалося проектною групою під загальним керівництвом проф. В. В. Комарова, проректора з навчально-методичної роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

У розробленні ОПП брали участь: І.Є.Криницький – доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник, завідувач кафедри цивільного, господарського і фінансового права Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (гарант освітньо-професійної програми); О.М.Лемешко – кандидат юридичних наук, доцент, директор Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого; В.М.Божко – доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого; А.І.Козаченко – доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри теоретико-правових дисциплін Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого; І.А.Тітко – доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого; Я.В.Галеев – студент Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, голова Ради студентського самоврядування Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (VIII скликання).

Зараз на ОПП працюють: 21 висококваліфікований науково-педагогічний працівник, серед яких 3 доктора юридичних наук, професора; 1 доктор юридичних наук, доцент; 12 кандидатів юридичних наук, доценти; 5 осіб мають науковий ступінь кандидата наук (із них 4 осіб – кандидати юридичних наук), кожен із яких має достатній стаж практичної, наукової та педагогічної діяльності.

ОПП пройшла експертизу відповідно до системи внутрішнього забезпечення якості освіти Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого і дозволяє сформулювати наступні висновки.

1. *Основною метою* ОПП є забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки професіоналів у галузі юридичної практики, формування спеціалізованих концептуальних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, які необхідні для розв'язування складних задач і проблем у сфері юридичній діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій. Вказана ціль у повній мірі відповідає місії та стратегії розвитку Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Реалізація ОПП дає змогу досягнути всі програмні результати навчання, окреслені у стандарті вищої освіти України за спеціальністю 081

«Право» галузі знань 08 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 17.08.2020 року №1053.

2. ОПП розроблено відповідно до освітнього законодавства України, зокрема Конституції України, законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», а також нормативних документів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, які регулюють освітній процес в Університеті: Статуту Університету; «Стратегічного плану розвитку Університету на 2018-2024 роки»; «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»; «Положення про організацію освітнього процесу в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого»; «Положення про моніторинг знань студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»; «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»; «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»; «Положення про вибір навчальних дисциплін».

3. *Зміст ОПП повністю відповідає:*

- об'єкту вивчення: об'єктом вивчення ОПП є право як соціальне явище;
- цілям навчання: формувати здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері права з глибоким розумінням природи, завдань і змісту його основних правових інститутів, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;
- теоретичному змісту предметної області спеціальності, який складає формування поглиблених знань про: основи правомірної поведінки індивідів і соціальних груп; творення права, його тлумачення та застосування; правові цінності, принципи, а також природу і зміст правових інститутів, етичні стандарти правничої професії;
  - методології та технології предметної області спеціальності: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики з правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; інформаційно-комунікативні технології;
  - інструментам та обладнанню предметної області спеціальності: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, що застосовуються у правовій діяльності для виконання складних професійних правничих завдань та вирішення проблем в умовах комплексності та невизначеності.

4. Особливостями ОПП є:

- навчальний процес побудований на застосуванні сучасних форм навчання (дебати, модельні процеси, ділова гра тощо);
- до підготовки здобувачів вищої освіти залучаються судді, практикуючі юристи, адвокати, представники органів державної влади, судові експерти;
- у процесі навчання використовується сучасне мультимедійне обладнання, яке дозволяє проводити телеконференції та використовувати дистанційні методи навчання;
- протягом усього періоду навчання здобувачі вищої освіти залучені до практичної діяльності у форматі стажування на різноманітних базах практики, що дає їм можливість набути ще більше фахових практичних навичок та отримати в подальшому первинну посаду;
- забезпечується всебічний розвиток здобувачів вищої освіти у інтелектуальній, комунікативній, вольовій, духовній та фізичній сферах. Навчання сприяє формуванню

soft-skills, зокрема лідерських якостей, креативності, критичного мислення, ефективній організації роботи, прагненню до самовдосконалення, здатності вирішувати складні завдання в напружених умовах, уміння ефективно встановлювати і підтримувати контакти з іншими людьми, працювати як самостійно, так і в команді тощо.

5. *Форми й методи навчання та викладання за ОПП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу.* ОПП орієнтована на особистість кожного здобувача вищої освіти, його розвиток, формування системи цінностей, довіри та співпраці з викладачами, забезпечення індивідуальної траєкторії навчання та академічної мобільності, на забезпечення якої спрямовано 51% обсягу ОПП. Програма надає здобувачам вищої освіти можливість обирати актуальні навчальні дисципліни, забезпечені сучасним науково-методичним комплексом; регулярно оцінювати форми й методи навчання, зміст навчальних дисциплін з метою його подальшого вдосконалення; реалізувати індивідуальну академічну мобільність, у тому числі міжнародну.

6. ОПП передбачає використання:

– актуальних методів навчання і викладання, які сприяють досягненню програмних результатів навчання, серед яких: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ: логічний, проблемний, дослідницький, евристичний, ситуаційний, метод Сократа, групова дискусія, опрацювання аналітичних завдань, підготовка експертних висновків із проблемних питань, ділові/рольові ігри; кейс-стаді, дебати, виконання наукових робіт, практика з майбутньої професії, самостійна робота з літературою, Інтернет-ресурсами, електронно-інформаційними комплексами Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, методи дистанційного навчання з використанням платформ Zoom, Moodle, а також Facebook, YouTube тощо;

– інноваційних освітніх технологій: інформаційно-комунікативні технології, аудіовізуальні технології, інтерактивні та мережеві технології, технології контекстного навчання, ситуативного моделювання, проектні технології, модульно-блочного навчання, навчання як дослідження, технології дистанційного, змішаного, "перевернутого" навчання;

– сучасних методів оцінювання: усне опитування, експрес-опитування, розв'язання тестових завдань, практичних завдань/задач, підготовка і захист наукових робіт за ініціативою студента, реєг review, захист кейсу, самооцінка студента за питаннями для самоконтролю, колоквиум, захист курсових робіт, усний іспит/залік, захист звіту про проходження практичної підготовки, захист кваліфікаційної (магістерської) роботи.

7. *ОПП спрямована на поєднання в процесі її реалізації навчання і досліджень.* Цілі, завдання, структура і програмні результати ОПП, так само як навчальний план, силабуси, робочі програми всіх навчальних дисциплін і науково-методичні матеріали для здобувачів вищої освіти, не тільки відображають здобутки сучасної юридичної науки, але й орієнтують осіб, які навчаються, на самостійні дослідження права як соціального явища задля набуття спеціалізованих концептуальних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, які необхідні для розв'язування складних задач і проблем у юридичній діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

8. ОПП і навчальним планом передбачено практичну підготовку здобувачів вищої освіти в обсязі 10,0 кредитів ЄКТС, або 300 годин. Практична підготовка здійснюється відповідно до «Робочої програми виробничої практики студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого», та «Наскрізної програми практичної підготовки студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого».

9. ОПП забезпечує формування у здобувачів вищої освіти соціальних компетентностей, які відповідають цілям і результатам навчання, зокрема, здатності до критичного осмислення суспільних та галузевих процесів та явищ (ЗК-1); здатності формулювати особисту думку та доказово її представляти (ЗК-3); здатності приймати обґрунтовані рішення (ЗК-4); здатності до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК-5);

здатності генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-6); здатності до безперервної самоосвіти та самовдосконалення (ЗК-7); здатності організовувати та керувати професійним розвитком осіб та груп (ЗК-10); здатності спілкуватися на професійні теми із представниками інших професійних груп (ЗК-11); здатності до міжособистісного та інтерактивного спілкування (ЗК-12); уміння шукати й використовувати різні джерела інформації (ЗК-13) тощо.

10. ОПП постійно оновлюється. У цьому беруть участь викладачі ОПП, вітчизняна наукова спільнота, роботодавці, здобувачі вищої освіти й органи студентського самоврядування.

Найбільш ефективними методами оновлення змісту ОПП є: 1) організація зустрічей роботодавців, науково-педагогічних працівників ОПП та здобувачів вищої освіти у межах щорічних «ярмарок вакансій»; 2) проведення теоретичних і методичних семінарів під час засідань вченої ради Полтавського юридичного інституту з обговоренням актуальних питань вдосконалення викладання навчальних дисциплін за ОПП; 3) оновлення навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін за ОПП; 4) вивчення експертних висновків роботодавців і керівників баз практики, що сприяє виявленню актуальних проблем юридичної практики; 5) постійне спілкування викладачів та керівника проектної групи із здобувачами вищої освіти з питань змісту навчального плану та програм навчальних дисциплін, якості викладання на ОПП; 6) анкетування (опитування) здобувачів вищої освіти щодо якості та напрямів удосконалення ОПП; 7) співпраця з органами студентського самоврядування на всіх етапах розроблення й реалізації ОПП тощо.

Отже, форми й методи викладання на освітньо-професійній програмі «Право» сприяють досягненню програмних результатів навчання, визначених при її розробленні та вдосконаленні, є оптимальними для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за галуззю знань 08 «Право» спеціальністю 081 «Право».

Разом із тим для подальшої активізації процесу досягнення програмних результатів навчання здобувачами ОПП необхідно забезпечити:

- 1) постійний взаємозв'язок навчальної та дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти на ОП;
- 2) систематичний зворотній зв'язок із здобувачами вищої освіти щодо якості освітнього процесу, регулярне проведення опитувань здобувачів вищої освіти, які навчаються на ОП;
- 3) вдосконалення практичної підготовки здобувачів вищої освіти на ОПП, активізацію співпраці із стейкхолдерами, залучення їх більше до освітнього процесу задля підвищення якості освітніх послуг та збільшення у здобувачів вищої освіти практичних навичок професійної діяльності;
- 4) упровадження в освітній процес навчальних дисциплін, що викладаються іноземною мовою; здійснення заходів із поглиблення знань з іноземної мови серед наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників, а також здобувачів вищої освіти на ОПП.

Це сприятиме вдосконаленню підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» у Полтавському юридичному інституті Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Начальниця навчально-методичного відділу,
докторка філософських наук, професорка

Галина Клімова